

Rekreasyon Yönetimi Bölümü Akademisyenlerinin Mevcut Durumu Üzerine Bir İnceleme

A Study on the Current Situation of Recreation Management Department Academics

Fidel Toker¹, Hatice Güçlü Nergiz²

Öz

Çalışmanın amacı, Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında yer alan Rekreasyon Yönetimi lisans programlarında görevli akademisyenlerin eğitim ve uzmanlık alanlarının belirlenmesi, yayınlarının rekreasyon temaları açısından incelenmesidir. Bu amaçla öncelikle, 27 Mayıs – 28 Temmuz 2022 tarihlerinde Yükseköğretim Kurulu (YÖK) veri tabanında yer alan akademik personel bilgileri derlenmiştir. Fakülte ve yüksekokul bünyesinde yer alan 19 programda çalışan toplam 92 öğretim elemanı, unvan ve yükseköğrenim mezuniyet derecelerindeki alanlara göre ayrılmıştır. Akademisyenler uzmanlık alanları açısından incelendiğinde, doktora derecesine sahip 82 öğretim üyesinden 8'inin Rekreasyon Yönetimi/ Rekreasyon alanlarından mezun olduğu belirlenmiştir. Rekreasyon Yönetimi'nin uygulayıcısı niteliğindeki Spor Bilimlerinden 8, doğrudan ilişkili alanlardan 51, ilişkili alan olarak değerlendirilmemekle birlikte kapsayıcı bir bilim dalı olan "İşletme"den alınan 13 doktora derecesi mevcuttur. Bölümde görev yapan 82 öğretim üyesinin kitap/kitap bölümü ve makalelerinden oluşan yayınları rekreasyona ilişkin temalar açısından incelenmiştir. Yayınların %10'luk bir kısmının rekreasyonel oyun, rekreasyonel aktivite ve rekreasyon etkinliği alt temalarının oluşturduğu "etkinlik" ana teması ile boş zaman, serbest zaman, rekreasyon ve eğlence alt temalarının oluşturduğu "temel kavramlar" ana teması altında toplandığı ve rekreasyon yönetimi alanıyla ilişkili olduğu belirlenmiştir. Rekreasyon Yönetimi lisansüstü programlarının ve özellikle doktora eğitimini bu alanda tamamlayan akademisyen sayısının artmasıyla, akademik yayınların da alanla ilgisinin artacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon Yönetimi, Akademisyen, Yükseköğretim, Bilimsel Yayın.

Abstract

The aim of the study is to determine the fields of education and specialization of the academicians working in the Recreation Management undergraduate programs in higher education institutions in Turkey, and to examine their publications in terms of recreation themes. For this purpose, first of all, academic personnel information in the database of the Council of Higher Education (YÖK) between 27 May - 28 July 2022 was compiled. A total of 92 instructors working in 19 programs within the faculties and high school are divided according to their titles and higher education graduation degrees. When the academicians were examined in terms of their fields of expertise, it was determined that 8 of 82 faculty members with doctorate degrees graduated from the fields of Recreation Management / Recreation. It has been determined that 10% of the publications consist of the themes of "activity" and "basic concepts" of recreation. It is predicted that the interest of academic publications in the field will increase with the increase in the number of Recreation Management graduate programs and especially the number of academicians who have completed their doctorate education in this field.

Keywords: Recreation Management, Academic, Higher Education, Scientific Publication

Araştırma Makalesi [Research Paper]

JEL Codes: L83, I23

Submitted: 22 / 09 / 2022

Accepted: 30 / 01 / 2023

¹ Dr., Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Ankara, Türkiye, fidelcann@gmail.com, Orcid No: <https://orcid.org/0000-0002-1261-8946>.

² Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli, Türkiye, hg.nergiz@kocaeli.edu.tr, Orcid No: <https://orcid.org/0000-0002-8848-7014>.

Giriş

Bireylerin hayatlarını idame ettirmek için belli ücretler karşılığı çalıştığı saatler olan iş saatleri, yaşamlarında belki de en iyi planlanmış sürelerdir. Çalışma saatlerine ve zaruri ihtiyaçlara ayrılan bu planlı sürelerin dışında kalan tüm süre “serbest zaman”, serbest zamanda yenilenip dinlenmeye ayrılan süre ise “boş zaman” olarak addedilmektedir (Toker, 2020:15). Akoğlan Kozak ve Geyik’in ifadesiyle, kişinin çalışmadığı, yaşam zorunluluklarının ve biçimsel görevlerinin dışında kalan ve kendi isteği yönünde harcayabileceği (2013: 2-3) bu serbest zaman dilimine ilişkin tartışmalar, 18. yüzyılda gerçekleşen Sanayi Devrimi sırasında işin yanı sıra, insanların zamanının da yapılandırılmasıyla başlamıştır.

“On sekizinci yüzyıla kadar güneşin yüksekliği, çanların sesi veya gelgitlerin ritmi ile gösterilen zaman”, iş odaklı ayrımla “saatlerin verdiği bir figür” halini aldıysa da bu sayede bireylerin iş dışında özgür/serbest/dinlenme zamanı olduğu da kabul görmüştür (Pronovost, 2014: 4). 19. yüzyılın sonlarında Veblen’in yaklaşımıyla, “daha ziyade aristokrat sınıfa özgü bir durum olarak kişiyi bedensel çalışmadan kurtaran, estetik ve entelektüel bir uğraşı özgürlüğü” olarak görülen boş zaman, Karl Marx döneminde “emek gücünün yeniden üretilmesine” vesiledir (Bahadır, 2016: 105). Fabrikalarda çalışmayı 12 saatle sınırlayarak ücretli tatil hakkı getiren iş temelli yasalar, toplum yaşamının tüm akışını etkilemiştir. İşin örgütlenmesiyle birlikte boş zamanlar bile planlanmış, çalışma süresine endeksli basit bir çıkarma işlemiyle belirlenen serbest zaman, günlük yaşam anlayışında “artık zaman” olarak görülmeye başlanmıştır (Thomson, 1979: 537-538). Sanayi Devrimi başladığında sadece iş verimini yükselten bir araç olarak algılanırken 1980’lerden sonra, insanı fiziken ve ruhen yeniden yapılandıran boş zaman; “yorgunluk alma (dinlenme), eğlendirme (rekreasyon) ve geliştirme (gelişim)” işlevleriyle tanımlanır (Lindeckert, 1969’dan aktaran Toker, 2020: 18). Birçok ekol, boş zaman uğraşlarının sosyolojik bir grubun davranış ve yapısında yarattığı olumlu sonuçlar üzerinde fikir birliği içindedir. Ayrıca, Delbaère’e göre insanlar, on üzerinden sekiz defa serbest zamanda edindiği meşgalelerle nitelendirilirken bu oran mesleki işleri söz konusu olduğunda sadece on üzerinden ikidir (1988: 436).

Endüstri devrimi ile “yalnızca potansiyel tüketim kaynağı olarak” (Juniu, 2000: 71) görülmüşse de bireyin algılanan hareket özgürlüğü olan boş zaman, başlı başına bir amaç ve yüksek bir değer olarak kabul edilir (Cushman ve Laidler, 1990: 2). İnsanları eğlendiren fırsatlar yaratmanın ötesinde bu değer, toplumsal değerlere, ortak tutum ve amaçlara ulaşmayı planlayan bir tekniktir (Krauss, 1971’den aktaran Toker, 2020: 28). Toplumsal boyutta bu teknik tam da rekreasyonun eğitimle ilişkisini ortaya koyar. Çünkü eğitim, bireyin hem kendi mutluluğu ve başarısı için hem de yaşadığı topluma yararlı olabilmesi için gereken bir bilgi ve davranış edinme sürecidir. Dolayısıyla, toplumu oluşturan bireylere boş zaman etkinliklerini/alışkanlıklarını seçme, geliştirme ve yönetme konusunda verilecek eğitim ve yapılan doğru yönlendirme; toplumun pozitif yönlü değişimini etkileyecek başat unsurlardandır. Rekreasyon eğitimi bireylere bu yetileri kazandırmayı amaçlar ve aşılana sosyal değerler, toplumsal olarak olumlu yönde değişimi de mümkün kılar (Kılbaş, 2010: 22). Söz konusu değişime, rekreasyon yönetimi eğitimcilerinin alana kazandırdığı eserler de önemli katkı sağlamaktadır. Bu araştırmanın amacı, Rekreasyon Yönetimi lisans bölümlerinde görev yapan akademisyenlerin uzmanlık alanlarının belirlenmesi ve yayınlarının tematik olarak incelenmesidir. Bu çerçevede, yükseköğretim verilerinin sunulduğu resmi internet sayfasından elde edilen ilgili bilgiler derlenmiş, araştırma soruları kapsamında sınıflandırılmıştır.

1. Türkiye’de Rekreasyon Yönetimi Eğitimi

Türkiye yükseköğretiminde, bireylere nitelikli boş zaman alışkanlıkları kazandırabilmek ve etkinlik yönetimini öğretmek amacıyla 14 farklı fakültede ve beş yüksekokulda Rekreasyon Yönetimi Bölümü kurulmuştur. Bu programların amacına ulaşabilmesi, “bilgili ve nitelikli personel kadrosunun istihdamı ve bunun eğitilmesine, rekreasyon uygulamacıları ile rekreasyon araştırmacılarının sıkı bir şekilde kenetlenmesine” (Sağcan, 1986: 28) bağlıdır. Türkiye’de lisans düzeyinde eğitim veren Rekreasyon Yönetimi bölümlerinin tanıtım sayfaları incelendiğinde söz konusu programların amaç ve hedeflerinde benzer ifadelerle rastlanmaktadır. “Alanda teorik ve pratik bilgilerle donatılmış, yabancı dil bilen ve analitik düşünme yeteneğine sahip girişimci ve yöneticiler yetiştirmek”, “Türkiye’de rekreasyon yönetimine konu olan sorunları çözmek, gelişmesine öncülük etmek, kamuoyu oluşturmak ve toplumu bilinçlendirmek, turizm alanında nitelikli insan kaynağı ihtiyacının karşılanmasına katkı sağlamak”, bu amaçlardan bazılarıdır. 2014 yılında gerçekleştirilen “Rekreasyon ve Rekreasyon Yönetimi Programlarının Amaçları Ne Olmalı?” konulu Akademik Turizm Eğitimi Arama Konferansı’nda, adı geçen lisans programlarının ortak yönleri incelenerek Rekreasyon Yönetimi bölümlerinin öncelikli hedefinin “sağlık, spor, engelli ve wellness faaliyetlerini planlayacak, birebir uygulamasında görev alacak, yönetecek, kontrolünü sağlayacak niteliklere sahip uzman ve lider adayları yetiştirmek” olması gerektiği belirtilmiştir (Kozak vd., 2014: 17).

Bugüne kadar rekreasyon yönetimi ve rekreasyon yönetimi eğitimi konularında yapılan akademik araştırmalarda; akademisyenlerin rekreasyon olgusuna yönelik yaklaşımlarının incelendiği (Metin vd., 2013: 5021), Türkiye’deki yükseköğretim kurumlarında rekreasyon eğitiminin yapısının ve mevcut durumunun ele alındığı (Kızanlıklılı, 2014: 46), lisans ve lisansüstü çalışmalarının incelendiği (Kızanlıklılı ve Birinci, 2018), 1980-2018 yılları arasında Türkiye’de rekreasyon alanında yazılan lisansüstü tezlerin değerlendirildiği (Ayar ve Koç, 2018: 96), Rekreasyon Yönetimi Bölümlerindeki

akademisyenlerin ve derslerin rekreasyon alanıyla ilgili olma durumlarının incelendiği (Varol vd., 2019: 197), Rekreasyon Yönetimi ve Turizm İşletmeciliği bölümü derslerinin müfredatlarının karşılaştırıldığı (Tütüncü vd., 2019: 112) dikkat çekmektedir. Rekreasyon Yönetimi programlarında akademisyenlerin uzmanlık alanları ve yayınlarını birlikte ele alan bir incelemeye ise rastlanamamıştır. Eğitim kalitesinin sağlanabilmesinde belirlenen amaç ve hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için, bu sürecin tüm unsurlarının ele alınması önemlidir. Başat unsurlarından birisi de eğitimcilerin (akademisyenlerin) uzmanlık alanları ile alana kazandırdıkları yayınların, çeşitlilik ve uyum açısından incelenmesi ve bu yayınlardan yararlanılmasıdır.

Rekreasyon yönetimi eğitiminin hedeflerine ulaşabilmesinin temel gereklerinden biri, bölüm akademisyenlerinin, alanın amaçlarına hizmet sunacak nitelikte yayınları alana kazandırmasıdır. Amaca uygun nitelikte yayın yapmanın ilgili alanda eğitim almakla doğrudan ilişkili olduğu değerlendirildiğinden, çalışmada öncelikle Rekreasyon Yönetimi Bölümü akademisyenlerinin mezuniyet alanlarının göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu sebeple, çalışmada söz konusu bölümde görevli akademisyenlerin öncelikle uzmanlık alanları, ardından bilimsel yayınları, verilerin alındığı tarih aralığındaki Yükseköğretim Akademik Arama Platformu kayıtlarına göre ortaya konmaktadır.

2. Yöntem

Bu çalışmanın amacı, Türkiye yükseköğretiminde Rekreasyon Yönetimi Bölümlerinde görev yapan öğretim elemanlarının (öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlileri) uzmanlık alanlarını belirlemek ve bilimsel yayınlarını rekreasyon temaları açısından incelemektir. Bu temel amaç doğrultusunda araştırma sürecinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- Rekreasyon Yönetimi alanında çalışan öğretim elemanı sayısı kaçtır?
- Öğretim elemanlarının unvanlarına göre dağılımı nasıldır?
- Öğretim elemanlarının üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
- Öğretim elemanlarının lisans, yüksek lisans ve doktora alanları açısından dağılımı nasıldır?
- Öğretim üyelerinin bilimsel yayınlarının (kitap, kitap bölümü ve makale) Rekreasyon Yönetimi alanı açısından dağılım oranları nedir?

Uzmanlık dalları açısından yükseköğretim program sınıflaması olarak daha önce de belirtildiği üzere, doçentlik alanlarına göre bir değerlendirme yapılmıştır. Rekreasyon ve Rekreasyon Yönetimine ek olarak doçentlik alanlarından Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler temel alanına dahil ve turizmle doğrudan ilgili olan "Turizm İşletmeciliği, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik, Turizm İşletmeciliği Eğitimi" ile, sporla ilgili "Rekreasyon" esas alınmıştır. Spor Bilimleri temel alanında yer alan "Rekreasyon Bölümü", "Rekreasyon Yönetimi"nin uygulayıcı yönü olarak bir arada değerlendirilmiştir.

Betimsel araştırma tasarımıyla şekillenen bu çalışmada "derleme" tekniği kullanılmış bilgiler sınıflandırılarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın veri seti oluşturulurken öncelikle Yükseköğretim Program Atlası'na kayıtlı lisans programları içerisinde Rekreasyon Yönetimi Bölümü bulunan yükseköğretim kurumları belirlenmiştir. Ardından bu bölümlerin akademik kadro sekmesinde kayıtlı akademisyenler için Yükseköğretim Akademik Arama sayfasında yer alan belirli bilgiler alınarak bir veri seti dosyasına aktarılmıştır. Bu süreçte verilerin toplanmasında belge tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemin "geçmişe dönük tutulan her türlü yazılı kaynak, gazete, dergi, kitap, ansiklopedi, rapor vb. incelenmesine dayandığı" ifade edilir (Kozak, 2014: 97). "Olguya en yakın, onu yansıtan, onunla bütünleşen belgeleri ve kanıtları oluşturması" (Karasar, 1994: 183) sebebiyle akademisyen bilgi sistemindeki resmi verilerin kullanıldığı bu yöntem, çalışmanın amacına en uygun olanıdır. Belge tarama yönteminin sağlıklı bir biçimde yürütülebilmesi için Yıldırım ve Şimşek (2006: 193) tarafından belirtilen 1) dokümanlara ulaşma, 2) orijinaliği kontrol etme, 3) dokümanları anlama, 4) veriyi analiz etme ve 5) veriyi kullanma aşamaları izlenmiştir.

İlk aşamada üniversitelerde aktif olan Rekreasyon Yönetimi Bölümlerini saptamak için Yükseköğretim Program Atlası sayfasından Rekreasyon Yönetimi lisans programı bulunan fakülte ve yüksekokullar tespit edilmiş; 14'ü fakülte, beşi yüksekokul düzeyinde toplam 19 yükseköğretim kurumu olduğu görülmüştür. Rekreasyon Yönetimi Bölümlerine kayıtlı öğretim elemanlarının bilgilerine Yükseköğretim Akademik Arama sayfasından ulaşılmıştır. 27 Mayıs 2022 - 28 Temmuz 2022 tarihlerinde çekilen veriler, Microsoft Excel dosyası olarak hazırlanan bir şablonda kayıt altına alınmıştır. Bu şablonun hazırlanmasında üniversite, fakülte, unvan, yükseköğretim alanı ve öğretim üyeleri yayın bilgilerinin her biri ilgili sütuna aktarılmıştır. Bilgilere ulaşma aşamasında ise her iki internet adresi kamuya açık olduğundan veri erişiminde bir kısıtlılık söz konusu olmamıştır. Veri seti oluşturulduktan sonra orijinaliği kontrol etme aşamasında, resmi bir site olması ve belirli standart bilgilerin girilmiş olması sebebiyle verilerin/dokümanların özgün olduğu varsayılmıştır.

Dokümanları anlama aşamasında, kaydedilen veriler çalışmanın amacına uygun olarak değerlendirilmiştir. Akademisyenlerin uzmanlık alanlarını saptama konusunda bir standart oluşturabilmek için YÖK ve Üniversitelerarası Kurul'un (ÜAK) yükseköğretim program sınıflaması olan 12 temel alandan yola çıkılmıştır. Toprak vd.'nin belirttiği gibi,

temel alan tasarımında “ÖSYM tarafından yapılan üniversite giriş sınavlarında hesaplanan puan türleri, eğitim programlarının sayısal ve sözel nitelikleri, doçentlik sınavlarındaki alan sınıflamaları gibi ulusal ölçekte anlamlı olan çerçeveler” (2019: 115) etkili olduğundan, akademisyenlere ait -mezuniyet alanı ve yayın temalarına ilişkin- bilgiler yükseköğretim program sınıflandırmasına göre incelenmiştir.

Akademisyenlere ait yayınların Rekreasyon Yönetimi açısından uygunluğu tespit edilirken yayınlar kitap/ kitap bölümü ve makale olarak iki genel başlık altında toplanmış, proje ve bildiriler değerlendirmeye alınmamıştır. Eserler incelendikçe temalar kendi içinde yeniden tasnif edilmiş, yayınlar her akademisyen için ayrı ayrı kaydedilmiştir. Örneğin; “Açık Alan Rekreasyonu Olarak Yamaç Paraşütü Etkinliğine Katılanların Motivasyonları ve Etkinlik Memnuniyetlerinin Belirlenmesi: Arsuzfest Örneği” başlıklı makale hiçbir temaya uymamasına rağmen sonrasında eser başlığı tekrar incelenerek adı geçen yayın “rekreatif etkinlik” temasına dâhil edilmiştir.

Boş zaman, rekreasyon, serbest zaman gibi “temel kavramlar”, ilk tema olarak belirlenmiştir. Etkinlik/oyun gibi bir aktivitenin söz konusu olduğu yayınlar ikinci tema olarak kaydedilmiştir. Yönetim, pazarlama ve ekonomi, psikoloji, sağlık ve spor temalarında gruplandırılan eserlerin yanı sıra “diğer” başlığı altında rekreasyonla ilişkili farklı kavramlar da yer almıştır. Böylece Rekreasyon Yönetimi öğretim üyelerine ait yayınlar toplamda yedi tema altında listelenmiştir.

Yayınlar için ilk tema olarak boş/ serbest zaman/ rekreasyon/ eğlence/ yenilenme kavramı; ikinci tema olarak rekreatif/rekreasyonel etkinlik- spor- aktivite- oyun; üçüncü tema olarak yönetim; dördüncü tema olarak pazarlama ve ekonomi; beşinci tema olarak psikoloji; altıncı tema olarak sağlık ve spor; yedinci ve son tema olarak da rekreasyonla ilişkili sayılan kavramlar dışındakilerden bahisle, “diğer” konu başlığı belirlenmiştir. Ardından her bir yayının başlığı bu yedi temaya uygunluk durumuna göre 1 olarak kodlanmış ve veriler süzölmüştür. Kodlama aşamasından sonra veri seti tablolara dönüştürülürken araştırma amacına uygun olarak ana başlıklar ve araştırma sorusuna yanıt veren ifadeler seçilmiş, veriler ayrıştırılarak tabloya işlenmiştir. Yayınlar içerik analizi yapılırken tümevarımsal bir yaklaşımla yayın kategorileri tema (ana kategoriler) ve alt temalara göre belirlenmiştir. Yapılan her bir kodlama iki araştırmacı tarafından bağımsız olarak değerlendirilmiş, görüş farklılıkları oluştuğunda tekrar incelenerek fikir birliğine varılmıştır. Çalışmada, araştırma ve yayın etiği kurallarına uyulmuştur.

Bu araştırmanın evrenini Türkiye'deki üniversitelerde fakülte ve yüksekokul bünyesindeki Rekreasyon Yönetimi Bölümlerinde görev yapan öğretim elemanları oluşturmaktadır. Ancak, araştırmanın ikincil amacı olan, akademisyenlere ait yayınların rekreasyon alanıyla ilişkisine göre incelenmesi aşamasında evren, doktor unvanını almış öğretim üyesi (doktor öğretim üyesi/ doçent/ profesör) kadrosunda bulunan akademisyenlere indirgenmiştir. Lisansüstü eğitimlerini tamamlamamış olmaları ve akademik unvan şartı aranması sebebiyle, 18'i araştırma görevlisi ve üçü öğretim görevlisi olmak üzere toplam 21 kişi kapsama alınmamıştır.

3. Bulgular

Bu bölümde araştırma kapsamında elde edilen bulgular, araştırma soruları çerçevesinde sunulmuş ve yorumlanmıştır. Araştırma verileri 27 Mayıs - 28 Temmuz 2022 tarihleri arasında toplanmıştır. Rekreasyon Yönetimi alanındaki öğretim elemanlarının unvanlarına ve üniversitelerine göre dağılımlarını gösteren bilgiler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Rekreasyon Yönetimi Bölümlerinde Görev Yapan Öğretim Elemanlarının Yükseköğretim Kurumlarına Göre Dağılımı

	Açılış Yılı	Profesör	Doçent	Doktor Öğretim Üyesi	Araştırma Görevlisi	Öğretim Görevlisi	Toplam
Akdeniz Üniversitesi Manavgat Turizm Fakültesi	2018	1		3			4
Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi	2016		4				4
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Turizm Fakültesi	2010	4	2	3	2		11
Balıkesir Üniversitesi Turizm Fakültesi	2018	2		1			3
Giresun Üniversitesi Turizm Fakültesi	2019	1		2			3
Karabük Üniversitesi Safranbolu Turizm Fakültesi	2021	1		2			3
Kırklareli Üniversitesi Turizm Fakültesi	2019		1	3	2		6
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Uygulamalı Bilimler Fakültesi	2021			3			3
Mersin Üniversitesi Turizm Fakültesi	2021	1	2	2			5
Necmettin Erbakan Üniversitesi Turizm Fakültesi	2015	1	3	1	1		6
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Kadiri Uygulamalı Bilimler Fakültesi	2020			3	2		5
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Sapanca Turizm Fakültesi	2020	2		1	2		5
Selçuk Üniversitesi Turizm Fakültesi	2021	1		2	1		4
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Turizm Fakültesi	2019			3	2		5
Harran Üniversitesi Turizm ve Otel İşletmeciliği Yüksekokulu	2020			2		1	3
Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	2018			3*	2		4
Siirt Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	2019			3	1	1	5
Sinop Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	2019		2	3	2		7
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Zile Dinçerler Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	2021		3	1	1	1	6
TOPLAM		14	17	40	18	3	92

* : Araştırma verilerinin kaydedilmesi aşamasında kadro ve birim değişikliği tespit edilen bir doktor öğretim üyesi listeden çıkarılmıştır.
Kaynak: Veriler, <https://akademik.yok.gov.tr/AkademikArama/> web adresinden 27 Mayıs 2022-28 Temmuz 2022 tarihleri arasında alınmıştır.

Tablo 1 incelendiğinde, ilk olarak 2010 yılında Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, ardından 2015 yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi, 2021 yılında ise beş ayrı yükseköğretim kurumunda olmak üzere toplam 19 Rekreasyon Yönetimi Anabilim Dalı'nın kurulduğu, görevli akademisyenlerin yaklaşık yarısının (40) doktor öğretim üyesi olduğu görülmektedir. Bu sayıyı, 35 kişiyle araştırma görevlisi ve doçent akademisyenler izlemektedir. İlgili bölümde yer alan üç öğretim görevlisi yüksekokul bünyesinde çalışmaktadır. Üniversitelere göre dağılım incelendiğinde akademisyenlerin büyük bir kısmının (11) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nde çalışmakta olduğu ve bunu 7 akademisyenle Sinop Üniversitesi'nin izlediği görülmektedir.

Rekreasyon Yönetimi alanında görev alan akademisyenlerin lisans ve lisansüstü derecelerine göre gruplandırılması için öncelikle bölümle ilişkili alanlar belirlenmiştir. Bu çerçevede doçentlik temel alanları dikkate alınarak (Rekreasyon ve Rekreasyon Yönetimine ek olarak) Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler temel alanına dahil ve turizmle doğrudan ilgili alanlar olan "Turizm İşletmeciliği, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik, Turizm İşletmeciliği Eğitimi" ile, sporla ilgili olan "Rekreasyon" esas alınmıştır. Spor Bilimleri temel alanında yer alan "Rekreasyon Bölümü" "Rekreasyon Yönetimi"nin uygulayıcı tarafı, mutfağı niteliğindedir ve Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler temel alanındaki "Rekreasyon Yönetimi" ile birlikte incelenmiştir.

Doçentlik temel alanları dikkate alınarak öncelikle rekreasyon yönetimiyle doğrudan ilişkili olan ve ilişkili olmayan ("diğer alanlar" başlığı altında) alanlar bölümlendirilmiş, 27 Mayıs 2022- 28 Temmuz 2022 tarihleri arasında Yükseköğretim Akademik Arama veri tabanındaki bilgilere göre alınan doktora, yüksek lisans ve lisans dereceleri Tablo 2, 3 ve 4'te sunulmuştur.

Tablo 2. Rekreasyon Yönetimi Bölümünde Görev Yapan Akademisyenlerin Doktora Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı

Doçentlik Temel Alanı		Doktora Mezuniyet Alanı	Sayı	Yüzde (%)	Genel Oran (%)		
Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Temel Alanı	Rekreasyon Yönetimiyle İlişkili Alanlar	Turizm İşletmeciliği	25	72,86	85,37		
		Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik	11				
		Turizm İşletmeciliği Eğitimi	7				
		Rekreasyon Yönetimi/ Rekreasyon*	8				
		Toplam	51				
	Diğer Alanlar	İşletme	13	27,14			
		İktisat	3				
		Halkla İlişkiler ve Tanıtım	1				
		Yakınçağ Tarihi	1				
		Sosyal Çevre Bilimleri	1				
		Toplam	19				
	TEMEL ALAN TOPLAMI		70				
	Spor Bilimleri Temel Alanı		Beden Eğitimi ve Spor	5		100,00	9,75
			Spor Yöneticiliği	2			
Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi			1				
TEMEL ALAN TOPLAMI			8				
Ziraat, Orman ve Su Ürünleri Temel Alanı		Su Ürünleri Mühendisliği	1	100,00	3,66		
		Ziraat	1				
		Orman Mühendisliği	1				
TEMEL ALAN TOPLAMI		3					
Mimarlık Planlama ve Tasarım Temel Alanı		Peyzaj Mimarlığı	1	100,00	1,22		
		TEMEL ALAN TOPLAMI	1				
TOPLAM Doktora Derecesi			82**		100,00		

* : Rekreasyon Bölümü'nün, Rekreasyon Yönetimi'nin uygulayıcısı niteliğinde olduğu değerlendirildiğinden ve ayrıştırılmak istenmediğinden Spor Bilimleri yerine Sosyal, Beşerî İdari Bilimler temel alanında yer almaktadır.

** : Doktora alan bilgisi eksik akademisyenler nedeniyle temel alan toplamları genel toplamla örtüşmemektedir. 92 akademisyenden doktora programını tamamlayan 82'si Tablo 2'de çalışma kapsamına alınmıştır.

Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler temel alanında yer alan "Turizm İşletmeciliği, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik, Turizm İşletmeciliği Eğitimi" alanlarının Rekreasyon Yönetimiyle doğrudan ilişkili olduğu değerlendirilmekte olup, doktora derecelerinin 51'i (%72,86) sayılan ilişkili alanlardan ve Rekreasyon/Rekreasyon Yönetimi alanlarından kazanılmıştır.

İlişkili alan olarak değerlendirilmemekle birlikte aynı temel alana dahil ve kapsayıcı bir bilim dalı olan "İşletme", kazanılan 13 doktora derecesiyle (%15,85) dikkat çekmektedir. Spor Bilimleri temel alanında alınan doktora sayısı 8, oranı %9,75'ken, alınan bir doktora derecesiyle Mimarlık, Planlama ve Tasarım temel alanı en düşük orana (%1,22) sahiptir.

Doçentlik temel alanları baz alındığında, Rekreasyon Yönetimi Bölümü akademisyenlerinin yüksek lisans mezuniyet alanlarına ilişkin dağılım Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Akademisyenlerin Yüksek Lisans Mezuniyet Alanlarına Göre Dağılımı

Doçentlik Temel Alanı		Yüksek Lisans Mezuniyet Alanı	Sayı	Yüzde (%)	Genel Oran (%)		
Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Temel Alanı	Rekreasyon Yönetimiyle İlişkili Alanlar	Turizm İşletmeciliği	23	71,62	80,43		
		Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik/ Turizm ve Otel İşletmeciliği	14				
		Turizm İşletmeciliği Eğitimi/ Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Eğitimi	6				
		Rekreasyon Yönetimi/ Rekreasyon*	8				
		Turizm/ Turizm Yönetimi	2				
		Toplam	53				
		Diğer Alanlar	İşletme/ Yönetim- Organizasyon			12	28,38
	İktisat/ İİBF		4				
	Halkla İlişkiler		1				
	Tarih		1				
	Kamu Yönetimi		1				
	Sivil Kültür		1				
	Uluslararası İlişkiler		1				
	Toplam		21				
	TEMEL ALAN TOPLAMI		74				
	Spor Bilimleri Temel Alanı		Antrenörlük Eğitimi	4		100,00	

	Beden Eğitimi ve Spor	3		
	Spor Yönetimi ve Rekreasyon/ Spor Yönetimi/ Spor Yönetimi Bilimleri	3		
	Spor Psikolojisi Sosyal Alanlar	1		
	TEMEL ALAN TOPLAMI	11		
Ziraat, Orman ve Su Ürünleri Temel Alanı	Su Ürünleri Mühendisliği	1	100,00	1,09
	TEMEL ALAN TOPLAMI	1		
Mimarlık Planlama ve Tasarım Temel Alanı	Peyzaj Mimarlığı	2	100,00	2,17
	TEMEL ALAN TOPLAMI	2		
Eğitim Bilimleri Temel Alanı	Kuaförlük ve Güzellik	1	100,00	2,17
	Büro Yönetimi Eğitimi	1		
	TEMEL ALAN TOPLAMI	2		
Fen Bilimleri ve Matematik Temel Alanı	Biyoloji	1	100,00	1,09
	TEMEL ALAN TOPLAMI	1		
TOPLAM Yüksek Lisans Derecesi		92	100,00	100,00

* : Rekreasyon Bölümü'nün, Rekreasyon Yönetimi'nin uygulayıcısı niteliğinde olduğu değerlendirildiğinden ve ayrıştırılmak istenmediğinden Spor Bilimleri yerine Sosyal, Beşerî İdari Bilimler temel alanında yer almaktadır.

Tablo 3 değerlendirildiğinde; Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler temel alanında Rekreasyon Yönetimiyle doğrudan ilişkili olduğu değerlendirilen alanlarda yüksek lisans derecesi alan öğretim elemanı sayısı 53 (%71,62) olup, bunlar arasında en yüksek oranda (%43,40) bilim uzmanlığı kazanılan alan Turizm İşletmeciliğidir (23).

Rekreasyon Yönetimiyle doğrudan ilişkili olarak değerlendirilmemekle birlikte aynı temel alana dahil ve kapsayıcı bir bilim dalı olan "İşletme/Yönetim-Organizasyon" alanında kazanılan 12 (%13,04) yüksek lisans derecesi bulunmaktadır. Spor Bilimleri temel alanında 11 (%11,96), Mimarlık Planlama ve Tasarım temel alanında iki (%2,17), Ziraat, Orman ve Su Ürünleri ile Fen Bilimleri ve Matematik temel alanlarında birer (%1,09) bilim uzmanlığı kaydedilmiştir.

Rekreasyon Yönetimi Bölümü akademisyenlerinin lisans mezuniyet alanları incelendiğinde elde edilen veriler Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Akademisyenlerin Lisans Mezuniyet Alanlarına Göre Dağılımı

Doçentlik Temel Alanı		Lisans Mezuniyet Alanı	Sayı	Yüzde (%)	Genel Oran (%)
Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Temel Alanı	Rekreasyon Yönetimiyle İlişkili Alanlar	Turizm İşletmeciliği	6	61,11	78,26
		Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik	24		
		Turizm İşletmeciliği Eğitimi/ Turizm Eğitimi	8		
		Rekreasyon Yönetimi/ Rekreasyon*	6		
		Seyahat İşletmeciliği ve Turizm Rehberliği Eğitimi	1		
		Turizm Rehberliği	2		
		Konaklama İşletmeciliği	6		
		Seyahat İşletmeciliği	1		
		Toplam	44		
	Diğer Alanlar	İşletme	6	38,88	
		İktisat/ İİBF	7		
		Halkla İlişkiler ve Tanıtım	1		
		Uluslararası İlişkiler	1		
		Tarih	1		
		Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	1		
		Büro Yönetimi Öğretimi	1		
		Toplam	28		
		TEMEL ALAN TOPLAMI	72		
Spor Bilimleri Temel Alanı	Beden Eğitimi ve Spor	4	100,00	13,04	
	Spor Yöneticiliği	3			
	Spor Bilimleri Teknolojisi	1			
	Antrenörlük Eğitimi	4			
	TEMEL ALAN TOPLAMI	12			
Ziraat, Orman ve Su Ürünleri Temel Alanı	Su Ürünleri	1	100,00	2,17	
	Orman Mühendisliği	1			
	TEMEL ALAN TOPLAMI	2			
Mimarlık Planlama ve Tasarım Temel Alanı	Peyzaj Mimarlığı	2	100,00	2,17	
	TEMEL ALAN TOPLAMI	2			

Eğitim Bilimleri Temel Alanı	Giyim Endüstrisi ve Moda Tasarımı	1	100,00	1,09
	TEMEL ALAN TOPLAMI	1		
Fen Bilimleri ve Matematik Temel Alanı	Matematik	1	100,00	1,09
	TEMEL ALAN TOPLAMI	1		
TOPLAM Lisans Derecesi	BOŞ	2	100,00	2,17
	GENEL TOPLAM	92	100,00	100,00

* : Rekreasyon Bölümü'nün, Rekreasyon Yönetimi'nin uygulayıcısı niteliğinde olduğu değerlendirildiğinden ve ayrıştırılmak istenmediğinden Spor Bilimleri yerine Sosyal, Beşerî İdari Bilimler temel alanında yer almaktadır.

Rekreasyon Yönetimi alanında çalışan akademisyenlerin lisans dereceleri incelenirken ilişkili alanların belirlenmesi hususunda Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler temel alanına dahil olan turizmle doğrudan ilgili alanlar esas alınmıştır.

Rekreasyon Yönetimi Bölümlerinde görev yapan 92 öğretim elemanından 72'sinin (%78,26) lisans derecesi Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler temel alanında olup, bunlardan 24'ünün Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik mezunu olduğu görülmektedir. Rekreasyon Yönetimi ile ilişkili alanlarda lisans derecesine sahip olanların oranı 44 kişiyle %61,11 iken, doğrudan ilişkili olarak değerlendirilmemekle birlikte aynı temel alana dahil ve kapsayıcı bilim dalları olan "İşletme" ve "İktisat" alanlarında toplam 13 (%14,13) lisans derecesi kaydedilmiştir. Lisans derecesi olarak Spor Bilimleri temel alanında 12 (%13,04), Eğitim Bilimleri ile Fen Bilimleri ve Matematik temel alanlarında birer (%1,09) akademisyenin kaydı bulunmaktadır. Ayrıca 92 öğretim elemanından iki tanesinin lisans derecesine ilişkin YÖK veri tabanında herhangi bir veri girişi bulunmamaktadır.

Bölüm akademisyenlerine ait yayın bilgileri kitap/kitap bölümü ve makaleler temelinde kaydedilmiş olup, rekreasyon yönetimiyle ilgili yedi tema altında incelenen eser isimlerinin tema ve alt temalara göre dağılımı Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Akademisyenlerin Yayınlarında Tema ve Alt Temaların Dağılımı

Ana Temalar	Alt Temalar	Toplam Sayı	Yüzde (%)
Temel Kavramlar	- Boş Zaman - Serbest Zaman - Rekreasyon - Eğlence	75	3,57
Etkinlik	- Rekreasyonel Oyun - Rekreasyonel Aktivite - Rekreasyon Etkinliği	110	5,24
Yönetim	- Rekreasyon Yönetimi - Rekreasyonel Liderlik - Rekreasyon Teorileri - Etkinlik Yönetimi	14	0,66
Pazarlama ve Ekonomi	- Rekreasyon Ekonomisi - Rekreasyon Tüketimi - Rekreasyon Hizmetleri - Rekreasyon Potansiyeli - Rekreasyonel Turizm Potansiyeli	8	0,38
Psikoloji	- Rekreasyon Alışkanlıkları - Yenilenme Perspektifi - Rekreasyonel Motivasyon - Rekreasyonel Eğilim - Boş Zaman Davranışları - Boş Zaman Algısı - Rekreasyonel Fayda - Serbest Zaman Doyumu - Yenilenme Etkisi - Boş Zaman Kısıtlayıcıları - Rekreasyonel Seyahat Motivasyonu	14	0,66
Sağlık ve Spor	- Terapötik Rekreasyon - Rekreasyonel Amaçlı Egzersiz	10	0,48
Rekreasyonla İlgili Diğer Temalar	- Açık ve Kapalı Alan Rekreasyonu - Ekorekreasyon - Aktif/Pasif Serbest Zaman Kullanım - Yenilenme Alanı - Dijital Rekreasyon	7	0,33
Tüm Yayınlar		238	11,33
Kitap/Kitap Bölümü	(Genel Toplam)	715	34,05
Makaleler	(Genel Toplam)	1385	65,95
Tüm Yayınlar TOPLAM		2100	100,00

Rekreasyon Yönetimi Bölümü öğretim üyelerine ait yayınların rekreasyon alanına göre incelenmesi aşamasında yayın başlıklarına göre dil ayrımı yapılmaksızın sadece alana özgü konular sınıflandırılarak temalar belirlenmiştir. Benzer içerikte olduğu düşünülen her bir yayın ilgili ana temaya dâhil edilmiş, ardından alt temalar belirlenmiştir. Bu aşamada rekreasyon yönetimiyle ilgili olmayan yayınlar kodlamaya alınmamıştır. Yayınların incelenmesi sonucunda ayırt edilen temalar; temel kavramlar, etkinlik, yönetim, pazarlama ve ekonomi, psikoloji, sağlık ve spor, rekreasyonla ilgili diğer temalar olmak üzere yedi başlık altında sunulmuştur. İncelemelerde kitap isimleri, kavram olarak "rekreasyon" terimini içeriyorsa, bölüm adında belirlenen kavramlar doğrudan bulunmasa da değerlendirmeye dâhil edilmiştir.

Sonuç ve Değerlendirme

Bu araştırma Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında Rekreasyon Yönetimi alanında görev yapan akademisyenlerin uzmanlık alanlarını ve bilimsel yayınlarını rekreasyon temaları açısından belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. İncelenen 19 yükseköğretim kurumundaki 92 öğretim elemanının uzmanlık alanları ve yayınlarından hareketle belirli çıkarımlara ulaşılmıştır. İlk çıkarım, Türkiye'de Rekreasyon Yönetimi Bölümlerinin Kızanıklı'nın (2014: 57) da belirttiği gibi 2009 yılından sonra hızla artış göstermiş olmasıdır. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nde 2010 yılında kurulan ilk bölüme, farklı yükseköğretim kurumlarında açılan yeni bölümler hızla eklenerek, 2019 yılında aktif öğrencisi bulunan Rekreasyon Yönetimi Bölümü öğretim elemanı sayısı 24'ten (Varol vd, 2019: 210) 92'ye yükselmiştir. Yükseköğretim kurumlarında 28 Temmuz 2022 tarihi itibarıyla 14 profesör, 17 doçent, 40 doktor öğretim üyesi, 18 araştırma görevlisi ve üç öğretim görevlisi çalışmaktadır. Özellikle doktor öğretim üyesi sayısında artış görülmekte, lisansüstü eğitimlerini tamamlayan akademisyenlerin de eklenmesiyle bu sayının artacağı düşünülmektedir.

Rekreasyon Yönetimi alanında görev alan akademisyenlerin lisans ve lisansüstü dereceleri incelenirken bölümle ilişkili alanların belirlenmesi hususunda (Rekreasyon Yönetimi Bölümüne ek olarak) Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler temel alanına dahil ve turizmle doğrudan ilgili alanlar olan "Turizm İşletmeciliği, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik, Turizm İşletmeciliği Eğitimi" ile, sporla ilgili olan "Rekreasyon" alanları esas alınmıştır. Doçentlik temel alanları bakımından "Rekreasyon Bölümü" Spor Bilimleri temel alanında yer almakta ve Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler temel alanına dahil olan "Rekreasyon Yönetimi"nin mutfağını/uygulayıcı tarafını oluşturmaktadır. Bu sebeple değerlendirme aşamasında Rekreasyon Yönetimi ve Rekreasyon birbirinden ayrılmamış Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler temel alanı dahilinde birlikte incelenmiştir.

Araştırmada doktora, yüksek lisans ve lisans mezuniyet alanları açısından incelenen öğretim elemanlarının çoğunlukla Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler temel alanında uzmanlığa sahip oldukları belirlenmiştir. Doktora derecelerinin %72,86'sı, yüksek lisans derecelerinin %71,62'si ve lisans derecelerinin %61,11'i Rekreasyon/ Rekreasyon Yönetimi ve doğrudan ilişkili olarak değerlendirilen alanlardadır. İlişkili alan olarak değerlendirilmemekle birlikte aynı temel alana dahil ve kapsayıcı bir bilim dalı olan "İşletme", kazanılan 13 doktora derecesiyle (%15,85); "İşletme/Yönetim-Organizasyon", kazanılan 12 yüksek lisans derecesiyle (%13,04); İşletme" ve "İktisat", kazanılan 13 lisans derecesiyle (%14,13) dikkat çekmektedir.

Rekreasyon Yönetimi akademisyenlerinin yayınları incelendiğinde kitap/ kitap bölümü ve makaleden oluşan toplam 2100 yayının yaklaşık onda birinin alanla doğrudan ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Yayınlar incelendiğinde, eserlerden yarıya yakını rekreasyonel oyun, rekreasyonel aktivite ve rekreasyon etkinliği alt temalarının oluşturduğu "etkinlik" ana teması altında yer almaktadır. Yayınlar içerisinde boş zaman, serbest zaman, rekreasyon ve eğlence alt temalarından oluşan "temel kavramlar", yığılmanın olduğu bir diğer ana tema olmuştur. Bunları yönetim, psikoloji, sağlık ve spor, pazarlama ve ekonomi ile rekreasyonla ilgili diğer temalar takip etmiştir.

Çalışmada ilgili bölüm akademisyenlerinin mezuniyet yılları değerlendirmeye alınmamakla birlikte, çalıştıkları alanla ilgili yayın sayısının (238) azlığı, Rekreasyon Yönetimi Bölümünde lisans eğitiminin 2010 yılında başlamış olmasından, ayrıca bu bölümden mezun olup aynı bölümde akademisyen olarak görev yapan sayısının (82 kişi içinde) 6 olmasından kaynaklanıyor olabilir. Ayrıca bölüm akademisyenlerinin uzmanlık alanları açısından, Rekreasyon Yönetimi ve bölümle doğrudan ilişkili olduğu değerlendirilen spor bağlantılı Rekreasyon alanı dışında kaydedilen lisans ve lisansüstü dereceler, çoğunlukla turizm (Turizm İşletmeciliği, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik, Turizm İşletmeciliği Eğitimi) odaklı bölümlerdedir. Rekreasyon Yönetimi Bölümlerinde lisansüstü programların ve özellikle doktora eğitimini bu alanda tamamlayan akademisyen sayısının artmasıyla, yayınların da alanla ilgisinin artacağı öngörülebilir.

Sınırlılıklar ve Gelecek Araştırmalara Öneriler

Rekreasyon Yönetimi alanında doktora yapıp, turizm fakültelerinde doktora alanı dışında görev yapan öğretim elemanları da bulunmaktadır. Bu kişilerin eğitimleri ile görev yaptıkları alan arasındaki uyum tespit edilerek alanlar arası geçiş konusu irdelenebilir. Ayrıca bu çalışmada ortak yazar analizi gerçekleştirilememiş, yayınlar temaları bakımından nicelik olarak

değerlendirilmiştir. Üretilen yayınlarda ortak yazarlık durumunun incelenmesi, çalışma alanlarının benzer noktalarının ve alana kazandırılan eserlerin tam olarak belirlenebilmesi için sonraki araştırmalara konu olabilir.

Akademisyenler tarafından veri tabanına kaydedilen bilgiler üzerinden yürütülmüş olan bu çalışmanın kısıtı, güncellenmeyen eserlerin araştırma kapsamı dışında kalmış olmasıdır. Yayınların incelenmesi sadece kitap/ kitap bölümü ve makale ile sınırlandırıldığından araştırmanın bir ön çalışma niteliğinde olduğu ifade edilebilir. Sonraki araştırmalarda, bildiri, tez ve projeler de incelenip daha ayrıntılı bir değerlendirme yapılabilir.

Kaynakça

- Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi Rekreasyon Yönetimi Bölümü, <http://turizm.akdeniz.edu.tr/rekreasyon-yonetimi/genel-tanitim/> (25.07.2022)
- Akoğlan Kozak, M. & Geyik, S. (2013). Günöbirlik rekreasyon tesis yöneticilerinin yeterlilikleri üzerine bir değerlendirme. *II. Rekreasyon Araştırma Kongresi*, 31 Ekim – 03 Kasım, Kuşadası, Aydın, 1-18.
- Ayar, H., & Koç, M. C. (2018). 1980-2018 Yılları arası Türkiye’de rekreasyon alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(1), 96-107.
- Bahadır, M. (2016). Antikçağ’dan günümüze boş zaman üzerine bir değerlendirme. *Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (1/2), 103-116.
- Cushman, G. & Laidler, A. (1990). *Recreation, leisure and social policy*. Canterbury: Lincoln University.
- Delbaère, R. (1988). “Bilan de la Parution de Loreto, Revue Internationale de Résumés en Langues Latines, en Loisir, Récréation et Tourisme”. *Loisirs et Société*, 11(2), 433-439.
- Hacı Bayram Veli Üniversitesi Turizm Fakültesi Rekreasyon Yönetimi Bölümü, <https://hacibayram.edu.tr/turizm-rekreasyon/tanitim?lang=tr-TR;> (25.07.2022)
- Juniu, S. (2000). Downshifting: regaining the essence of leisure. *Journal of Leisure Research*, 32/1.
- Karasar, N. (1994). *Bilimsel araştırma yöntemi: kavramlar, ilkeler, teknikler*. Altıncı Basım. Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.
- Kılbaş, Ş. (2010). *Rekreasyon-boş zamanı değerlendirme*. Genişletilmiş 5. Basım. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Kızanlıklı, M. M. (2014). Türkiye’deki yükseköğretim kurumlarında rekreasyon eğitiminin yapısı. *International Journal of Sport Culture and Science*, 2(Özel Sayı 1), 46-60. DOI: 10.14486/IJSCS72
- Kızanlıklı, M. M., & Birinci, M. C. (2018). Türkiye’de yükseköğretim düzeyindeki rekreasyon eğitime yönelik bir değerlendirme. *Disiplinlerarası Akademik Turizm Dergisi*, 3(1), 37- 50.
- Kozak, M. (2014). *Bilimsel araştırma: tasarım, yazım ve yayım teknikleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Kozak, N., Tütöncü, Ö., & Kozak, M. (2014). 6. Akademik turizm eğitimi arama konferansı sonuç raporu: rekreasyon ve rekreasyon yönetimi programlarının amaçları ne olmalı? İstanbul: Aktif Matbaa.
- Kraus, R. (1971). *Recreation and leisure in modern society*. Santa Monica, CA: Goodyear
- Lindeckert, R. (1969). Recherche sur l’étude de la récréation en forêt. *Nature, Loisirs et Forêt*, (4), 301-310.
- Metin, T. C., Kesici, M., & Kodaş, D. (2013). Rekreasyon olgusuna akademisyenlerin yaklaşımları. *Journal of Yasar University*, 30(8), 5021-5048.
- Pronovost, G. (2014). Sociologie du loisir, sociologie du temps. *Temporalité, Revue de Sciences Sociales et Humaines*, (20 Varia), 4.
- Sağcan, M. (1986). *Rekreasyon ve turizm*. İzmir: Cumhuriyet Basımevi.
- Thompson, E. P. (1979). Temps, travail et capitalisme industriel. Çev. I. Taudière. Libre, Paris: Payot, 5.
- Toker, F. (2020). *Kentsel açık alan rekreasyonunun çevre ve halk sağlığı açısından incelenmesi: “zoonoz riski”* Yayınlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Toprak, M., Kolat, D., Şengöl, M., & Erdoğan, A. (2019). Türk yükseköğreniminin görünümü: betimsel bir analizi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 113-130.

- Tütüncü, Ö., Akgündüz, Y., & Yeşilyurt, C. (2019). Rekreasyon Yönetimi ve turizm işletmeciliği bölüm müfredatlarının karşılaştırılması. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 30(2), 112-124.
- Varol, F., Köseoğlu, A., & Kuzu, Ö. F. (2019). Turizm fakülteleri'nin rekreasyon eğitimi üzerine bir araştırma. *Tarihin Peşinde-Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 21, 197-218.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yükseköğretim Akademik Arama, <https://akademik.yok.gov.tr/AkademikArama/> (27.05.2022/28.07.2022)
- Yükseköğretim Program Atlası, <https://yokatlas.yok.gov.tr/lisans-anasayfa.php> (20.05.2022)

Extended Abstract

Aim and Scope

Working hours, which are the hours that individuals work for a certain wage in order to sustain their lives, are perhaps the best planned time periods in their lives. All time other than working hours and essential needs is considered "free time", while time allocated for rest and recuperation during free time is considered "leisure time". The training and adequate guidance on the topic of choice, development and management of their leisure activities/habits given to the individuals who make up society; are the main factors that will affect positive change in society. Leisure education aims to equip individuals with these abilities, and the social values inculcated also enable positive social change (Kılbaş, 2010: 22).

In Turkish higher education, leisure management departments have been opened in different faculties in order to teach individuals quality leisure habits and teach activity management. Undoubtedly, one of the basic requirements for leisure management education to achieve its objectives is produce qualified publications to the field by academics in these departments. In this study, the current situation- according to their areas of expertise and topics of scientific publication- of academicians working in undergraduate programs in leisure management is presented. The academic studies on the subject so far are as follows: The approach of academics to the phenomenon of recreation (Metin et al., 2013: 5021), the structure and current situation of recreation education in higher education institutions in Turkey (Kızanlıklılı, 2014: 46), undergraduate and graduate studies (Kızanlıklılı and Birinci, 2018), graduate theses written in the field of recreation in Turkey between 1980-2018 (Ayar and Koç, 2018: 96), analysing the content of the courses in the recreation management departments and the expertise of the academicians in the recreation area (Varol et al., 2019: 197), the comparison of the curriculum of the recreation management and tourism management departments (Tütüncü et al., 2019: 112).

We couldnt see any study that deals with both academicians expertise and their publications in recreation management programs. The objective of this study is to reveal the current situation of teaching staff (faculty members, lecturers and research assistants) working in higher education leisure management departments in Turkey.

Methods

Universities that have a recreation management department within the undergraduate programs registered in the Higher Education Programs Atlas were determined; it was determined that there are 19 leisure management departments in total, 14 of which are within the faculty and 5 within the high school.

During the research process, answers were sought to the following questions:- What is the number of faculty members working in the field of recreation management?

- What is the distribution ratio of lecturers according to their titles?
- What is the distribution ratio of lecturers by universities?
- How is the distribution of faculty members according to undergraduate, graduate and doctorate fields?
- How is the distribution of books, book chapters and articles of faculty members in terms of recreation management?

In terms of specialization branches, as stated before, an evaluation was made according to the associate professorship areas as the higher education program classification. In addition to Recreation and Recreation Management, "Tourism Management, Tourism Management and Hotel Management, Tourism Management Education", which is directly related to tourism and included in the basic field of Social, Human and Administrative Sciences, from the fields of associate professorship, and "Recreation" related to sports. The "Recreation Department", which is in the basic field of Sports Sciences, has been evaluated together as the implementing aspect of "Recreation Management"

In this study, the document scanning method was used to collect the data. The publications not related to leisure management have not been included in the coding. As a result of the literature review, the basic concepts were divided

into seven main categories: business, management, marketing and economics, psychology, health and sports, and other leisure-related themes. In the evaluation, the themes were created by determining only the domain-specific topics, without making linguistic discrimination in the publications. If the titles of the books are linked to the concept of recreation, the concepts determined in the title of the chapter are included in the evaluation, even if they are not found directly.

Findings

In the research, it was determined that the lecturers examined in terms of doctoral, graduate and undergraduate graduation fields mostly have expertise in the basic field of Social, Human and Administrative Sciences. 72.86% of doctorate degrees, 71.62% of master's degrees and 61.11% of undergraduate degrees are in Recreation / Recreation Management and directly related fields. "Business Administration", which is not considered as a related field but is an inclusive discipline, has 13 doctorate degrees (15.85%); "Business/Management-Organization", with 12 master's degrees (13.04%); Business" and "Economics" stand out with 13 undergraduate degrees (14.13%).

238 of the 2100 publications by academicians of leisure management departments, of which 715 are book/book chapters and 1385 articles, are directly related to this field. There are 110 publication under the main theme of activity, which includes recreational play, recreational activity, and sub-themes of activity. Among the publications, "basic concepts", consisting of sub-themes of leisure, free time, recreation and entertainment, has become another main theme with the agglomeration. This is followed by other topics related to management, psychology, health and sport, marketing and economics, and leisure. It should be noted that the number of publications (238) related to the field among the publications of academics in leisure management is low. When this situation is evaluated with the areas of expertise, it can be considered as normal. Moreover, when the doctoral fields are examined, only 8 academicians have an expertise in the field of leisure/leisure management. It can be predicted that as the number of academicians who have completed their doctoral training in the field of leisure increases, the relevance of publications in the field will increase.

Conclusion

Considering the total number of publications, it couldn't be said that this is a low rate. In publications, books/book chapters and articles were reviewed, and proceedings were excluded from the scope. There are also professors phd holder in the field recreation management but works in other faculties. The harmony between their expertise and working area could be analysed in terms of transition between fields. Additionally, co-author analysis could not be performed in this study and the publication produced was quantitatively determined. Review of co-authorship in publications may be subject to further research to determine intersections/junctions of fields of study and fieldwork.

The limitation of this study, which was carried out by academics on the information recorded in the database, is that the non-updated works were outside the scope of the research. Since the review of publications is limited to the book/book chapter and the article, it can be evaluated as a preliminary study. In future research, a more detailed assessment can be made by reviewing articles, theses and projects.